

Leidingdeel bij Handreiking *Jij en je gebed*

Het is niet eenvoudig om een onderwerp als het gebed in een korte Handreiking evenwichtig te behandelen. Toch hebben we geprobeerd om een zodanige indeling te maken dat de verschillende aspecten tot z'n recht komen. In deze handleiding geven we een aantal ideeën door om de schets te behandelen en verder literatuursuggesties en aanvullende leesstukjes. (N.B. heb je als leidinggevende tips voor de behandeling, laat ze ons weten, dan nemen we ze op in deze handleiding!)

A. Doel

1. *Betekenis benoemen*

Bidden is omgang met God. Hiervoor is rust en concentratie nodig en besef van Gods heiligheid. Oprechtheid, ootmoed en vertrouwen zijn belangrijk (Schets 1). Bidden heeft zin, omdat God zich laat verbidden. Er zijn dingen die ons gebed kunnen belemmeren, maar ook dingen die ons mogen aansporen om te bidden (Schets 2).

2. *Actualiteit aangeven*

In de schets wordt besproken hoe je moet bidden en om welke dingen je kunt bidden.

3. *Christus centraal stellen*

Door het offer van Christus is het mogelijk dat God ons bidden verhoort. Hij is de toegang tot de Vader en de Voorbidder bij de Vader. Als we hem niet kennen, bidden we niet! Joh. 16 vers 24. Tot nog toe hebt gij niet gebeden in Mijn Naam. Zie verder Gebedsgestalten van ds. Bakker, pleitend bidden (blz. 60)

B. Achtergrondinformatie

Zie hiervoor de literatuursuggesties.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Jacobus 4:2-3, Mattheüs 5:23-24
- **Geloofsbelijdenis:** HC Zondag 45 tot 52
- **Literatuur:**
 - Ds. F. Bakker Gebedsgestalten, Uitgeverij De Banier
 - Matthew Henry De dagelijkse omgang met God, Uitgeverij De Banier
 - J.C. Ryle Bidt u wel...?, IZB
 - J.C. Ryle Christen zijn in het dagelijks leven (Hfst. 4 gaat over gebed), Uitgeverij Kok
 - Laurens Snoek Waarom zou ik bidden?, Uitgeverij Den Hertog
 - Ds. H. Veldkamp Beslagen vensters, Uitgeverij Kok
 - Prof. W.H. Velema Gebeden in de Bijbel, Uitgeverij Kok
 - Ds. C.G. Vreugdenhil Als je bidt..., Uitgeverij Groen
 - C.J. Weststrate Hij leert je bidden (doelgroep 10-13 jaar), Uitgeverij Groen

C. Suggesties voor de avondinvulling

- Lees de schets met de groep in zijn geheel door. Zo zie je de lijn van het geheel duidelijker. Kies vervolgens een aantal vragen en opdrachten uit om met elkaar te bespreken.
- Verdeel de schets in vier gedeelten en je vereniging ook. Laat elke groep zijn bespreking kort presenteren.
- Laat duidelijk uitkomen dat het er niet om gaat om alles te weten over het gebed, maar om het bidden zelf. Bid jij?
- Vraag aan jongeren om gebedspunten. Geef de jongeren gebedsonderwijs. De Bijbel spreekt over 'hulp en heil'. Uit zichzelf zullen de jongeren misschien vooral met gebedspunten komen waarin ze God om hulp vragen. Voor een ziek familielid of een moeilijk examen. Dat mag! Maar leer ze ook om 'heil' te bidden. Om een nieuw, wedergeboren hart (voor zichzelf, familie, vrienden, gemeenteleden). Om vergeving van de zonden, een geheiligd leven, de werking van de Heilige Geest, etc.
- Bijgevoegde leesstukjes onderaan dit leidingdeel kunnen gebruikt worden ter bespreking of als avondsluiting.
- Liedsuggesties (uit de Zangbundel <http://www.bruna.nl/boeken/zangbundel-deel-gele-bundel-9789023967231>): Heer ik kom tot U (ZB nr. 65) Bidt zonder ophouden (ZB nr. 15) O Lord hear my prayer (ZB nr. 142)

Niveau 1	Niveau 2
Alternatieve startopdracht (ongeveer 5 minuten) Mini-enquête Om inzicht te krijgen wat er leeft onder de leden, kun je een mini-enquête houden met (enkele van) de volgende vragen. Je kunt er eventueel meerkeuze van maken: - Hoe vaak bid jij per dag?- Hoe lang bid jij per dag?- Wanneer bid jij?- Wat bid jij?- Wat is de reden dat jij bidt?- Waarom denk je dat God je zal verhoren?- Wanneer verhoort God jou wel of niet?- Hoe denk je, of hoe merk je, dat God verhoort? Doe de briefjes in een doos, laat iedereen er één uithalen. Bij iedere vraag worden de briefjes voorgelezen en op een bord worden de antwoorden genoteerd. Bespreek met elkaar de uitslag van deze mini-enquête.	

Bijbel Schets 1 (Matth. 6:5-15): - Waar moet je bidden en waar niet? - Wat is belangrijk als je bidt? - Hoe noemen we het gebed in dit Schriftgedeelte? Waarom? Schets 2 (1 Kon. 18:1-2 en 41-46): Elia bidt om regen. - Hoe vaak heeft hij naar de verhooring van zijn gebed uitgekeken? - Waarom bidt hij, als hij toch weet dat er regen komt (vers 41)? - Hoe is zijn houding? - Wat blijkt daaruit?	
Keuzevragen Schets 1: startopdracht, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 Schets 2: startopdracht, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	Keuzevragen Schets 1: startopdracht, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 Schets 2: startopdracht, 1, 2, 3, 4, 5, stelling, 6, 7

D. Antwoorden en suggesties

Schets 1

Startopdracht

Laat iedereen dit persoonlijk opschrijven

Vragen

- 1/2 Door middel van deze twee vragen willen we laten zien dat het aan de ene kant beslist niet vanzelfsprekend is dat we als zondige mensen tot een heilige God kunnen naderen. Het bord bij vraag 1a betekent: Eenrichtingsweg. In deze richting gesloten. Vanuit onszelf (vraag 1b) kunnen we niet tot God komen zonder om te komen. Hij is heilig, wij zijn zondig, die twee passen onmogelijk bij elkaar. Maar gelukkig heeft God Zelf, puur uit genade, een weg ontsloten. Dat wil het bord bij vraag 2a duidelijk maken. We mogen dankzij een wonder toch tot God komen in gebed. Maar dat kan alleen via ‘de enige Middelaar en Voorspraak Jezus Christus’, omdat Hij rechtvaardig is. Door het offer van Christus (vraag 2b) is het mogelijk dat God ons bidden verhoort. Hoe de Heere Jezus de toegang tot de Vader en de Voorbidder bij de Vader is, wordt op een prachtige manier beschreven in de NGB artikel 26.
3. In dit bijbelvers belooft de HEERE dat Hij een nieuw hart en een nieuwe geest wil geven (ontvankelijk voor Hem en Zijn Woord) en dat Hij het stenen (ongevoelige, dode) hart weg wil nemen. Laat de jongeren vanuit Gods Woord zien (bijv. Rom. 3, Psalm 14, Psalm 51) dat niemand van zichzelf een nieuw hart heeft . Bespreek hoe heerlijk het is dat God belooft mag te willen geven, wat de jongeren zichzelf niet kunnen geven. Maar maak ze ook duidelijk dat de Hij erom gevraagd wil zijn. Denk aan Psalm 81: Doe uw mond wijd open en ik zal hem

vervullen. De belofte van God wordt in de weg van gelovig, pleitend, verwachtend bidden, vervult. Benadruk bij de jongeren dat ze niet biddeloos en passief af moeten wachten tot God gaat werken, dat als ze lijdelijk afwachten, ze ook niet op verhooring en vervulling mogen rekenen. Leer de jongeren dat ze bij wijze van spreken met de vinger bij de belofte de Heere smeken om vervulling, net zo lang tot ze weten mogen dat Hij verhoord heeft. Maar tegelijkertijd met de zekere wetenschap dat God verhoren zál wie zo tot Hem komt. Juist als ze misschien ervaren dat ze van zichzelf helemaal geen zin hebben in bidden of geen zin om God te zoeken. Dan is deze belofte uit Ezechiël precies geschikt voor hun!

4. Nadenken over het eigen gebed. Jongeren komen er zo achter dat je in het gebed gericht kan zijn op jezelf, de naaste en/of op God.

5.

a.

Gericht op mijzelf	Gericht op de naaste	Gericht op God
- Geef ons heden ons dagelijks brood. - Vergeef ons onze schulden. - En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.	- Geef ons heden ons dagelijks brood. - ...gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.	- Onze Vader Die in de hemelen zijt. - Uw Naam worde geheiligd. - Uw Koninkrijk kome. - Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, also ook op de aarde. - Want Uw is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, in der eeuwigheid.

b. De meeste beden zijn gericht op God.

c. Bidden om persoonlijke genade is niet verkeerd, maar niet het eerste doel van ons gebed. Bidden is in het belang van God, van je naaste en van jezelf

6. De kamerling (Handelingen 8:26-40). Misschien weten de jongeren ook voorbeelden uit het leven van (groot)ouders.

7. a. -voor het raam in de opperzaal -in het veld -in een huis

b. eigen antwoord

8. Het is niet alleen het gebed van degene die de woorden uitspreekt, maar het is een gebed van elkaar. Daarom is het belangrijk dat je de woorden meebid.

9. a. -eerst voorover liggend en daarna geknield met zijn hoofd tussen zijn knieën - geknield - staand en met de handen omhoog -staand met het hoofd naar beneden en handen op de borst

b. Gebedshouding laat zien hoe zij zich voelen.

10. Vraag en antwoord 117 eerst met elkaar lezen.

a. Tollenaar: -oprecht: maakt zichzelf niet mooier dan hij zich voelt -ootmoed: blijkt uit zijn gebedsplaats en -houding en het zichzelf zondaar noemen -vertrouwen: bidt ondanks zijn zondaarsgevoel toch tot de Heere om genade Farizeeër laat in alles het tegenovergestelde zien.

b. Eigen antwoord

Wat bid je?

- Aanbidding: 5 en 13
- Dankzegging: 1 en 6
- Belijdenis van zonde: 2 en 11
- Bekering / geloof: 9, 10 en 16
- Gods leiding: 15
- Persoonlijke behoeften: 4, 8, 14 en 18
- Voorbede: 3, 7, 12 en 17

Vragen

11. Zie de liedsuggesties.

Schets 2

Startopdracht

Laat ieder dit persoonlijk invullen.

Vragen

1. Amen betekent: het zal waar en zeker zijn. De verhoring van mijn gebed is zekerder dan mijn gevoel dat ik datgene waar ik om bad, van God begeer. Laat de jongelui deze zin uit de catechismus in eigen woorden weergeven.
2. Vertrouwen dat Hij weet wat goed voor je is. Niet jezelf druk blijven maken, maar het overgeven in Gods handen. Opletten op wat de Heere doet, uitkijken naar Zijn antwoord in Zijn Woord en in de omstandigheden.
3. De jongelui een reactie laten geven.
4. a. 'Mijn genade is u genoeg'.
b. Paulus kreeg niet wat hij graag wilde. De Heere vindt het niet nodig voor hem. Paulus mag leven uit Gods genade: wat Hij doet is goed, ook al begrijpt hij dat misschien niet altijd.
5. Jesaja 55: -De HEERE is te vinden -De HEERE is nabij -De HEERE ontfermt Zich over wie zich bekeert -God vergeeft menigvuldig (vaak) Mattheüs 7: -Bidt en u zal gegeven worden -Zoekt en gij zult vinden -Klopt en u zal opgedaan worden

Stelling

www.lcj.nl/verwerkingmin16

www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Dit beeld kan in eerste instantie negatief en misschien vrijpostig lijken, maar je vindt het in de Bijbel terug. In Lukas 18:1-8 vertelt de Heere Jezus de gelijkenis van een onrechtvaardige rechter en een weduwe. De weduwe blijft maar aanhouden met haar verzoek, ook al luistert de rechter niet. Op een gegeven moment luistert hij echter toch om maar van haar gezeur af te zijn. De

boodschap is niet (!) dat God te vergelijken is met zo'n onrechtvaardige rechter. De boodschap is wél dat ook al lijkt de verhoring uit te blijven, God uiteindelijk altijd hoort. Daarom moeten we volhardend, aanhoudend bidden, tot we antwoord op ons gebed gekregen hebben.

Vragen

6. a. In Gethsemané, toen de Heere Jezus God vroeg om de beker van het lijden van Hem weg te nemen. Dat gebeurde niet. Overigens gaf de Heere Jezus dit wel over in de handen van Zijn Vader. Hij bad: Uw wil geschiede.
- b. Doordat God de Vader Jezus' gebed niet verhoorde en de Heere Jezus moest lijden, is het mogelijk dat Hij onze gebeden kan verhoren. Het is alleen dankzij het wonder dat de Heere Jezus de straf op onze zonden droeg, dat wij weer tot God kunnen gaan en door Hem verhoord kunnen worden. Daarom bidden we ook altijd: Om Jezus' wil!

7.

Creatieve opdracht

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Deze opdracht kan na de Bijbelstudie / na de pauze gedaan worden. Een picto is een schematisch plaatje. Voorbeelden zijn een mannetje of vrouwtje op een toiletdeur, picto's op het station en in de trein (bagage, niet-roken, uitgang, enz.). Zorg voor materialen. Bij plakken: stevig gekleurd papier en lijm. Bij tekenen: tekenpapier en potloden of stiften (tekenen).

Opdracht

Neem een schrift mee en laat de jongelui er om de beurt in schrijven. Vóór het gebed kun je de jongelui vragen of ze gebedspunten hebben. Hiermee kun je meteen stimuleren dat ze voor elkaar bidden en voor de gemeente waarin ze een plaats hebben.

8.

www.lcj.nl/verwerkingmin16
www.hhjo.nl/verwerkingmin16

Neem materialen mee: blanco correspondentiekaarten, gekleurd papier, stickers, potloden, stiften, glitterpennen, ... Eventueel kun je het gedicht in een mooi lettertype uitprinten, zodat ze dit kunnen gebruiken.

E. Extra voorbereiding

Schets 1

Post-it blaadjes (gele memo's) voor de startopdracht.

Schets 2

Materialen bij vraag 7 en 8 en de opdracht.

Leesstukjes

Gebedsverhoring

Ds. Poort, een overleden legerpredikant, vertelt over gebedsverhoring. Hij hield een les voor zijn 'jongens', waarin hij benadrukte dat God om Jezus wil hoort en vérhoort. Eén van de militairen luisterde toe en zei toen spottend: 'Ik zal je zeggen hoe het gaat. Lopen we daar in de brandend hete zon, iedereen heeft dorst en nergens is water. Dan zeg ik tegen God: 'God, één bier asjeblijft'. Maar Jan die krijgt geen bier, Jan die kan d'r naar fluite.' Wat een grap, daar had hij die dominee even lekker tuk mee. Daar zat ds. Poort, hij was even uit het veld geslagen. Vrijwel direct dacht hij echter aan een ander voorval wat hij vervolgens vertelde. Hij kende een jongen die hij meerdere keren had bezocht in het ziekenhuis. Deze jongen was erg ziek en had menselijkerwijs gesproken weinig kans dat hij het zou redden. Die jongen zag God niet als iemand die je beveelt. Niet als een automaat waar je een euro instopt en waar je, als er niets uitkomt, een trap tegen geeft. Nee, die jongen zag God als Vader. Een Vader die hij niet altijd begreep, maar wel als een Váder van wie hij wist dat Hij van hem hield. Die jongen was dus ernstig ziek en ds. Poort had meer dan eens met hem om genezing gebeden. Op een keer kwam hij hem weer opzoeken in het ziekenhuis. De jongen was zichtbaar rustig en er lag een tevreden uitdrukking op z'n gezicht. Nog maar net was ds. Poort bij hem, of hij zei: 'God heeft m'n gebed verhoord!' Ds. Poort was verbaasd. 'Word je beter, hoe weet je dat?' Maar de jongen schudde zijn hoofd. Toen zei hij langzaam: 'God zei... Nee...'

Bespreek met de jongeren hoe ze God zien. Als een Sinterklaas die alles moet geven waar zij om vragen? Laat zien Wie God is, dat Hij een verloren wereld zo lief had dat Hij Zijn eniggeboren Zoon zond om voor jongeren zoals zij te lijden en te sterven. Dááruit blijkt Zijn grote liefde. Maar dat betekent niet dat alles in het leven gaat zoals zij willen of dat er geen dingen kunnen gebeuren die zij niet begrijpen.

Met uitgestrekte arm

Strek je arm uit en spreid je vingers. Draai dan langzaam 360 graden om je as en bid voor alles wat je door je vingers ziet. Dit was de 'gebedstechniek' van meneer Lo, een ongeletterde boer uit Jiangu.

Hij had de gewoonte om elke avond op het dijkje naast zijn rijstveld te gaan staan. Met een hak over zijn schouder, één arm uitgestrekt voor zijn gezicht en zijn vingers gespreid, draaide hij dan langzaam om zijn as. Het was een merkwaardig schouwspel: blootsvoets, bruine broek met de pijpen tot zijn knieën opgerold, en een vuil crémekleurig shirt - zo draaide hij met uitgestrekte arm langzaam in de rondte.

In het begin dachten de buren dat hij aan qigong deed. Dat is een Chinese vorm van lichaamsoefening. Maar een groep jongens begon hem te besluipen. Elke avond kwamen ze dichtbij en dan hoorden ze hem hardop bidden. Hij bad voor alles wat hij tussen zijn vingers zag. Als hij het veld van zijn buurman zag, bad hij: 'Heer, zeggen mijn buurman en geef hem een goede oogst.' Zag hij de waterbuffel van een vriend, dan bad hij: 'Heer, houd dat dier gezond en wel, mijn vriend heeft hem zo nodig.' Zag hij in de verte rook opstijgen uit de steengroeve, dan bad hij: 'Heer, houd iedereen daar onder uw hoede, met al dat dynamiet. Moge iedere steen uit uw rots beschutting en bescherming bieden.' Dan draaide hij verder en zag de gebroken ruiten van een glasfabriek. 'Heer, bewaar alle vrouwen die daar werken en geef dat ze U leren kennen.' Voor alles wat hij tussen zijn vingers door zag, bad hij, of het om de bewoners van een huis ging, of de eigenaar van een stuk land of vee, of om bomen of dijken. Hij bad voor hun welzijn en voorspoed.

Tegenspoed
Meneer Lo was de enige christen in de streek. De buren waren geroerd door zijn bidden. Maar hij stond bekend als een simpele ziel, en ze vonden hem ook wel een beetje gek. Onverwacht stierf hij aan een hartaanval, 51 jaar oud. Lo had geen familie. Vanaf dat moment gingen de zaken verkeerd in de streek. Vier mannen werden gedood door een ontploffing in de steengroeve. Een jonge vrouw verloor haar arm door een ongeluk met een machine in de glasfabriek. De waterbuffel van een boer sloeg op hol en vernielde onmisbare irrigatiewerken, waardoor een waardevolle oogst verloren ging. Er was zoveel tegenspoed dat de dorpelingen bij elkaar kwamen en zeiden: 'Dit ongeluk treft ons omdat Lo er niet meer is om voor ons te bidden. We weten dat niemand iets overkwam en de oogsten altijd goed waren, toen hij nog voor ons bad.' Zij vergaderden tot diep in de nacht en besloten dat ze uit moesten zoeken tot welke God Lo bad.

De dorpelingen hadden er spijt van

dat ze niet meer belang in hem hadden gesteld, maar nu was het te laat. Om er achter te komen tot welke God Lo altijd had gebeden, begonnen ze op een plaatselijk altaar wierookstokjes te branden voor een stenen beeld van een mythische krijger. Verbazend genoeg viel dat beeld telkens om. Dit ging een week zo door. Elke morgen zagen ze hun krijger met zijn gezicht in de modder liggen.

Tenslotte kreeg iemand een helder idee. Hij zei: 'Moet je eens zien, de god ligt telkens in dezelfde richting.' En inderdaad, het beeld wees telkens naar het huisje van Lo. Er woonden intussen andere mensen in. Snel besloten ze dat huis te inspecteren. Na lang zoeken, riep iemand: 'Ik heb iets gevonden!' Hij haalde een boek onder het dak vandaan. In optocht gingen de dorpelingen met dat boek naar hun god, legden het aan zijn voeten en brandden nog meer wierook, in gespannen verwachting wat er zou gebeuren.

Evangelist
Later die dag arriveerde een jonge evangelist in de streek. Toen hij de mensen in het veld aansprak met de woorden: 'Broeders, mag ik jullie iets vertellen over Jezus Christus?, vielen ze hem aan. Ze pakten hem bij zijn armen en benen en zeiden: 'Jij met je bijgelovige verhaaltjes. We zullen je leren!' Zo sleepten ze hem naar het dorp. Maar toen ze het altaar passeerden, hoorden ze een luide bons, gevolgd door gejammer. Ze lieten de evangelist los en haastten zich naar het altaar. Het beeld was weer omgevallen en lag over het been van een vrouw. Terwijl de mannen zwoegden om de vrouw onder het zware stenen beeld vandaan te halen, krabbelde de evangelist overeind en kwam nieuwsgierig naderbij. Bij het altaar aangekomen riep hij: 'Maar dat is een bijbel! Hoe komen jullie aan een bijbel?'

De dorpelingen gaapten hem verbaasd aan, terwijl hij het boek van meneer Lo oppakte. 'Ken je dat boek?' 'Natuurlijk,' antwoordde hij. 'Het is het boek dat vertelt over Jezus Christus - de grote God - die als geen ander gebeden verhoort.' 'Mooiere woorden had de evangelist niet tegen de dorpelingen kunnen zeggen. 'Dat weten we,' riepen ze. 'Dat boek was van een van onze buren. We dachten dat hij geschilderd was, maar nu zien we in dat zijn gebeden kracht hadden. Kunt u ons over zijn God vertellen?'

De evangelist sloeg het stof van zijn kleren, en terwijl hij begon te spreken, keek hij naar de bijbel in zijn hand. Zijn duim zat nog op de plaats waar het boek was opengevallen. Deze keer was het de beurt van de evangelist om stomverbaasd te zijn. De bijbel lag open bij 1 Samuel 5, waar de Filistijnse god Dagon voorover valt voor de ark des verbonds van de Here. 'God heeft me nog nooit een opwindender tekst gegeven dan die,' verklaarde hij later.

Erfenis
Nu zijn alle dorpelingen christen, en ze zeggen: 'We hebben gemerkt dat de oogsten beter geworden zijn en ook zijn er minder ongelukken.' Maar wat nog ontroender is: de erfenis van de simpele Lo leeft voort. Elke avond, tegen de schemering, kun je wel 10 tot 15 dorpelingen zien op de dijkjes. Ze houden hun arm uitgestrekt, met de hand naar buiten gericht en de vingers gespreid. Dan gaat er een zacht gemurmel door de stille avondlucht, terwijl de mensen langzaam om hun as draaien. En ze hebben allemaal - bij wijze van eerbetoon aan broeder Lo - een hak over hun schouder.